

BANJA LUKA, Novembar, 2010.

Sadržaj

I UVOD	8
II FINANSIRANJE I IZVORI FINANSIRANJA	9
1.Pojam i oblici finansiranja.....	9
2.Pravila finansiranja.....	10
2.1.Vertikalna pravila finansiranja.....	10
2.2.Horizontalna pravila finansiranja	11
2.2.1.Zlatno bankarsko pravilo finansiranja.....	11
2.2.2.Zlatna bilansna pravila finansiranja.....	12
2.3.Ostala pravila finansiranja.....	12
3.Finansiranje emisijom hartija od vrijednosti.....	13
3.1.Finansiranje emisijom dugoročnih hartija od vrijednosti.....	13
3.1.1.Obveznice.....	13
3.1.1.1.Pojam obveznice kao hartije od vrijednosti.....	14
3.1.1.2.Elementi obveznice.....	14
3.1.1.3.Klasifikacija obveznica.....	15
3.1.1.4.Vrste obveznice.....	16
3.1.2.Finansiranje emisijom obveznica – prednosti i nedostaci.....	18
3.1.2.1.Procjena vrijednosti obveznica.....	18
3.1.2.1.1.Tržišna cijena obveznice s kuponom	18
3.1.2.1.2.Tržišna cijena obveznice bez kupona	20
3.1.2.1.3.Tržišna vrijednost konsoli (neprekidnih obveznica)	20
3.1.3.Vrednovanje prinosa obveznica	21
3.1.4.Rangiranje obveznica.....	21

3.1.5.Akcije.....	23
3.1.5.1.Emisija akcija.....	24
3.1.5.2.Utvrdjivanje cijene akcija.....	25
3.1.5.3.Tržišna cijena akcija.....	25
3.1.5.4.Prioritetne akcije.....	27
3.1.5.4.1.Procjena vrijednosti prioritetenih akcija	28
3.1.5.4.2.Finansiranje emisijom prioritetnih akcija.....	29
3.1.5.5.Obične akcije.....	29
3.1.5.6.Obične akcije – prednosti i nedostaci	30
3.1.5.6.1.Finansiranje emisijom običnih akcija	31
3.1.5.7.Otkup sopstvenih akcija.....	31
3.2.Finasiranje emisijom kratkoročnih hartija od vrijednosti	31
3.2.1.Bankarski akcept.....	32
3.2.2.Depozitni certifikati.....	32
3.2.3.Kratkoročne državne obveznice (blagajnički zapisi)	34
3.2.4.Komercijalni (trgovački) zapisi	36
3.2.5.Ugovor o reotkupu - REPO.....	36
3.2.5.1.Finansiranje emisijom komercijalnih zapisa	37
3.2.6.Mjenica.....	38
3.2.6.1.Finansiranje sopstvenom mjenicom	38
3.2.6.1.1.Indosiranje i eskontovanje mjenice.....	39
4.Opcijsko finansiranje.....	39
4.1.Konvertibilne hartije od vrijednosti.....	39
4.1.1.Procjena vrijednosti konvertibilnih hartija od vrijednosti	40
4.1.2.Finansiranje emisijom konvertibilnih hartija od vrijednosti - prednosti i nedostaci	41

4.2.Vezano zamjenjive obveznice.....	42
4.2.1.Procjena vrijednosti vezano zamjenjive obveznice	42
4.2.2.Finansijski efekti emisije vezano zamjenjivih obveznica.....	43
4.2.3.Varanti.....	43
4.2.3.1.Procjena vrijednosti varanta.....	43
4.2.3.2.Finansiranje varantima.....	44
4.2.3.3.Finansijski efekti emisije varanta.....	44
4.2.4.Opcije.....	44
4.2.5.Opcije i varanti – sličnosti i razlike.....	49
III INVESTIRANJE U HARTIJE OD VRIJEDNOSTI	51
1.Ciljevi investiranja u hartije od vrijednosti.....	51
2.Špekulantи i investitori.....	53
3.Specijalisti za hartije od vrijednosti.....	56
3.1.Market mejkeri.....	56
3.1.1.Pravila igre market mejkera na Banjalučkoj berzi	56
4.Prednosti i nedostaci investiranja emisjom hartija od vrijednosti.....	58
5.Faktori koji utiču na cijenu hartija od vrijednosti.....	59
5.1.Odnos ponude i potražnje hartijama od vrijednosti.....	60
5.1.1.Zarada kompanije.....	60
5.1.2.Psihologija mase.....	60
5.1.3.Monetarna politika.....	62
5.1.4.Vanjski događaji.....	62
5.1.5.Fiskalna politika.....	62
5.1.6.Nacionalna i međunarodna politika	63
5.1.7.Informacije insajdera.....	63

5.1.8.Inflacija.....	64
5.1.9.Privredni ciklusi.....	64
6.Vrednovanje hartija od vrijednosti po međunarodnim standardima	66
6.1.Početno vrednovanje hartija od vrijednosti.....	66
6.2.Naknadno vrednovanje hartija od vrijednosti.....	68
IV TROŠKOVI FINANSIRANJA.....	72
1.Pojam i vrste troškova finansiranja.....	72
2.Troškovi finansiranja emisijom obveznica.....	72
3.Troškovi finansiranja emisijom prioritetnih akcija	73
4.Troškovi finansiranja emisijom običnih akcija.....	73
5.Troškovi akumuliranja dobiti.....	74
6.Amortizacija.....	75
7.Ponderisani prosječni trošak kapitala	75
V STRUKTURA KAPITALA I EFEKAT POLUGE.....	76
1.1.Izvori finansiranja kao elementi strukture kapitala	76
1.2.Akcijski kapital kao element strukture kapitala – prednosti i nedostaci.....	76
VI ZAKLJUČAK	77
PREGLED SLIKA	
Slika br. 1: Vertikalana pravila finansiranja	11
Slika br. 2: Određivanje fer vrijednosti hartija od vrijednosti	69
PREGLED TABELA	
Tabela br. 1: Vrijednost obveznice sa petogodišnjim trajanjem	19
Tabela br. 2: Sistem rangiranja obveznica	22
Tabela br. 3: Knjigovodstvena vrijednost akcijskog kapitala	23
Tabela br. 4: Pozicije u trgovini sa opcijama	46

Tabela br. 5: Vrednovanje aktive prema ciljevima investiranja.....	52
Tabela br. 6: Mjerenje finansijskih instrumenata.....	67
VII LITERATURA	78